

Lidská práva (body)

01. neudržitelnost přirozenoprávní filosofie

není však k dispozici náprava – alternativa

nezbytnost vypracování nové filosofie

jinak nebezpečí, že sama myšlenka bude zpochybněna

problém není jen s lidskými právy, ale s právem vůbec, a dokonce i se spravedlností, pravdou atd. (mravními normami, hodnotami ...) – zůstaneme však u práv(a)

právní myšlení je starší než pojmovost – formovalo se ještě ve světě mýtu a mytického myšlení

„vina“ – „trest“ apod. – mytické právo

právo je vždy spjato s autoritou

právní autorita byla původně odvozována od „bohů“ (zbožštění předkové i heroové vposledu odvozovali svou autoritu od nich)

důsledek: až do dnešní doby není naše právní myšlení ryze pojmové (a nemůže být) – stále je v něm mnoho příměsí mýtu a mytičnosti

sekularizace na tom v podstatě nic nezměnila, jen vyměnila termíny – místo „Boha“ – příroda; emancipace z pout církve a theologie nebyla dost myšlenkově důsledná a neprosadila alternativu

příroda jako náhražka „Boha“ (či „boha“) – problematický byl zvláště romantismus

příroda však nemůže být základem a zdrojem práva (mravnosti, spravedlnosti, pravdy atd.)

výsledek: podvrácení všech hodnot, norem (i nejvyšších) – Nietzsche

moderna a postmoderna; x ekologie

problém „danosti“ – „fakticity“: Jsou, mají být normy chápány jako „danosti“?

kauzalita – odkaz starých Řeků: včerejšek je příčinou dneška, dnešek zítřka

„kauzalita“ je konstrukce – jak vypadá skutečný fenomén (jev)?

událost jako dějící se (časová) struktura: nejprve ještě není, posléze už není – ergo: událostné dění směřuje z budoucnosti do minulosti

základní závěr: trvá-li něco tak, že se to buď nemění nebo že to vypadá jako následek nějaké příčiny, je třeba to vysvětlit tak, aby to nebylo v rozporu s předešlým závěrem (a pozorováním)

navazování, reakce, reaktivita – tedy základem je aktivita, přicházející z budoucnosti a navazující již na to „dané“

to pak mění celou perspektivu a tím i celý náš přístup nejen k dějinám, ale dokonce k dějům vůbec, tedy i přírodním

v tomto ohledu je potřeba filosofického založení resp. zakotvení lidských práv stejná nebo velmi podobná potřebě filosofického založení myšlenek našich ekologů !

základní problém: naučili jsme se tomu, co znamená nejširší vymezení termínu ‚historiografie‘ – popis nějakého děje, nějakých dějů (i když HISTORIAI jsou původně „vědy“), tj. rekonstruujeme to, co už není

celá dosavadní tradice evropského myšlení zahrnuje většinou nevyslovovaný, ale za zcela samozřejmý považovaný předpoklad, že nic takového není možné udělat s budoucností, neboť ta je (ještě) „prázdná“

existují ovšem možnosti odhadů – určité pozorované trendy a tendence se extrapolují do blízkých termínů

tím se ovšem veškerá pozornost opět upíná k tomu, co (už) jest

nic neznamená fenomén, že vše jsoucí se děje z budoucnosti do minulosti

setrvačnosti „přicházejí“ (vstupují) na scénu z minulosti – ale „nové“ skutečnosti naopak z budoucnosti; ale jsou nepředemětné a teprve se „uskutečňují“ (zpředměťují)

je proto třeba zkoumat v tomto směru, a zdá se, že půjde nejen o právo a spravedlnost (i pravdu), ale také třeba o povahu uměleckého díla (partitura – různá provedení – „co měl tvůrce na mysli“ – anebo ...)

(Poznámky – body; Písek, 2001 – přesné datum?)

[k tomu nalezeno v archivu ještě následující:]

- - - - -

přirozenoprávní myšlení – nedostačuje

nezávislost lidských práv na lidské instanci

základ lidských práv x základ myšlenky lidských práv

lidsky vzato: povinnost vůči bližnímu, respekt

ne k tomu, jaký je, ale k jeho povolanosti, k jeho budoucnosti

ale základ je ta budoucnost: nekrást, neumenšovat, neomezovat tu budoucnost

odkud přicházejí lidská práva? - jsou “před” námi, ale jako budoucnost

- - - - -

je třeba napsat a dát J.S.Trojanovi !

ETF, 6.12.2000

Sympozium o lidských právech

přednášejí: prof. ThDr. Karel Skalický

doc. PhDr. Karel Floss

prof. PhDr. Erazim Kohák

prof. PhDr. Ladislav Hejdánek

sdělení: prof. ThDr. Jakub Trojan

as. ThDr. Jindřich Halama

moderátor: Mgr. Pavel Keřkovský

sdělení

13.20 – 13.45   1. přednáška, diskuse do 14.05

14.05 – 14.35   2. přednáška, diskuse do 14.55

přestávka: 14.55 - 15.15

15.15 - 15.35 3. přednáška, diskuse do 15.50

15.50 - 16.10 4. přednáška, diskuse do 16.25

16.25 sdělení

16.35 závěr